

Sosiaali- ja terveysvaliokunta

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi Maatalousyrittäjien eläkelaitokselle maksettavien vakuutusmaksujen viivästyskoron väliaikaisesta alentamisesta

JOHDANTO

Vireilletulo

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi Maatalousyrittäjien eläkelaitokselle maksettavien vakuutusmaksujen viivästyskoron väliaikaisesta alentamisesta (HE 79/2017 vp): Asia on saapunut sosiaali- ja terveysvaliokuntaan mietinnön antamista varten.

Asiantuntijat

Valiokunta on kuullut:

- hallitussihteeri Hanna Tossavainen, sosiaali- ja terveysministeriö
- lakiasianpäälikkö Eija Korpi, Maatalousyrittäjien eläkelaitos

Valiokunta on saanut kirjallisen lausunnon:

- Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry

HALLITUKSEN ESITYS

Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi määräaikainen laki Maatalousyrittäjien eläkelaitokselle maksettavien vakuutusmaksujen viivästyskoron väliaikaisesta alentamisesta. Viivästyskorko muutettaisiin väliaikaisesti neljän prosentin suuruiseksi. Lain tarkoituksena on helpottaa maatalouden toimintaympäristön muutoksista aiheutuneita väliaikaisia maksuvaikeuksia maataloilla.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 1 päivänä heinäkuuta 2017.

VALIOKUNNAN PERUSTELUT

Hallituksen esityksen tarkoituksena on helpottaa maatalouden toimintaympäristön muutoksista aiheutuneita väliaikaisia maksuvaikeuksia maataloilla. Maatilojen maksuvalmius on viime vuosina heikentynyt erityisen voimakkaasti Venäjän elokuussa 2014 asettaman elintarvikkeiden tuontikiellon ja Euroopan unionissa vuoden 2015 maaliskuussa tapahtuneen maitokiintiöistä luopumisen johdosta. Tuottajahinnat ovat markkinahäiriötilanteessa alentuneet koko EU:n alueella. Myös sään ääri-ilmiöt ovat heikentäneet maatalouden kannattavuutta. Maatalousyrittäjillä on li-

Valiokunnan mietintö StVM 6/2017 vp

sääntävästi vaikeuksia selviytyä normaalin toiminnan aiheuttamista juoksevista kustannuksista tai velkojen lyhennyksistä.

Määräaikaisella lailla Maatalousyrittäjien eläkelaitokselle (Mela) maksettavien eläke-, ryhmähenki- ja tapaturmavakuutusmaksujen viivästyskorko ehdotetaan alennettavaksi neljän prosentin suuruiseksi. Tällä hetkellä viivästyskorko on 8 prosenttia. Mela on jo aiemmin omalla päätöksellään alentanut viivästyskorkoa, mutta nyt korkojen alentamisesta ehdotetaan säädettäväksi lailla.

Mela myöntää hakemuksesta vakuutusmaksuille viivästyskorollista maksuaikaa maksimissaan 24 kuukautta alkuperäisestä eräpäivästä. Pidentettyä maksuaikaa on viime vuosina jouduttu enenevästi myöntämään. Maksuajan myöntäminen onkin johtanut siihen, että maksuja jää hyvin vähän hoitamatta.

Valiokunta pitää ehdotettua viivästyskoron alentamista tarkoituksenmukaisena. Esityksellä turvataan muun muassa sairaus- ja vanhempainpäivärahojen ja tulevien eläkkeiden tasoa sekä ehkäistään ulosottovelan syntymistä. Viivästyskoron periminen täysimääräisenä nykyisessä tilanteessa voisi johtaa siihen, että vakuutetut pyrkivät alentamaan MYEL-työtulon määrää, jos he eivät muutoin selviydy tilapäisiksi arvioitavista maksuvaikeuksistaan. MYEL-työtulon pienentäminen samoin kuin maksamattomana vanhentuneet vakuutusmaksut pienentävät maksettavia päivärahaetuuksia sekä kertyvän eläkkeen määrää.

Viivästyskoron alentaminen koskee paitsi maatalousyrittäjien myös Melassa vakuutettuna olevien apurahansaajien vakuutusmaksuja.

VALIOKUNNAN PÄÄTÖSEHDOTUS

Sosiaali- ja terveysvaliokunnan päätösehdotus:

Eduskunta hyväksyy muuttamattomana hallituksen esitykseen HE 79/2017 vp sisältyvän lakiehdotuksen.

Helsingissä 8.9.2017

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

puheenjohtaja Tuula Haatainen sd
varapuheenjohtaja Hannakaisa Heikkinen kesk
jäsen Outi Alanko-Kahiluoto vihr
jäsen Arja Juvonen ps
jäsen Niilo Keränen kesk
jäsen Anne Louhelainen si
jäsen Ulla Parviainen kesk
jäsen Aino-Kaisa Pekonen vas
jäsen Pekka Puska kesk

Valiokunnan mietintö StVM 6/2017 vp

jäsen Sari Raassina kok
jäsen Veronica Rehn-Kivi r
jäsen Vesa-Matti Saarakkala si
jäsen Sari Sarkomaa kok
jäsen Martti Talja kesk

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Eila Mäkipää